

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hétre

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 „ — „
2 „ 50 „
1 „ — „

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj.

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzör hirdetések alk. szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

A kvótáról.

A távolból, nyaralásom utolsó napjaiban, későn szólhatok csak ahhoz a kérdéshez, melyet Horánszky Nándor, a nemzeti párt nagytehetségü elnöke, tanulmányában megpendített.

A kvóta kérdése nem olyan, melyet a napi események árja lemoshatna az alkalmosság lényegéről.

E kérdés nemzeti életünkbe vág; alkalmosság mindig, de kivált most, hogy az új kvóta megállapítására törvényesül itt az idő, és a két vegyes házasságban élő állam bizottsága oly kevéssé ért egyet, hogy a magyar az eddigi arányt, tehát 31.40 százalékot akarja fentartani, az osztrák pedig 43.16 százalékot javasol.

Nem késtem el tehát megjegyzéseim Horánszky tanulmányára, vitatni kell a kvóta kérdését minél gyakrabban, minél behatóbban, minél tágabb körben.

Ismeretes a függetlenségi és 48-as párt álláspontja a kvóta kérdésében.

Mi minden kvótát visszautasítunk: mi hazánk teljes állami függetlenségét akarjuk, a függetlenség minden attribútumával: állami létünk minden költségeit viselni akarjuk, ezeknek viseléséhez semmi más állam hozzájárulását nem kérjük és nem engedjük; de viszont nem akarunk mi sem járulni semmi más állam költségeihez; mi közös ügyeket nem ismerünk, ezek ellen küzdünk, küzdeni fogunk, míg csak élünk és utánunk küzdeni fognak más nemzedékek, ha csak nemzetünk öngyilkossá lenni nem akar!

De bár az elveink ismeretesek, a kvóta kérdéséhez, mint lénykérdéshez hozzá szólunk, mert mélyen belenyúl nemzetünk anyagi életébe; hozzá szólunk és rajta leszünk, hogy addig is, míg elveinket diadalra nem juttathatjuk, meggátoljuk legalább azt, hogy a mostaninál nagyobb teher nehezedjék népünk vállaira.

A kvóta felemelésének meggátolásához pártunk egész erejével hozzá fog járulni; ez ellen a végtelenségig fogunk küzdeni; és ha bárki a felemelést keresztül akarná erőszakolni az országgyűlésen, pártunk minden oly fegyvert használni fog, melyet a parlamentarizmus megenged s a felemelést lehetlenné s az országgyűlésen keresztülvihetlenné fogja lenni.

A nemzeti párt elnöke a jelenlegi kvótát a két állam teherviselési képességéhez mértnek tartja és a magyar kvóta-bizottsággal egyetért abban, hogy az arány ezentul is fentartassék

Horánszky, a kvóta meghatározása

körül tíz évenként felmerülő zavarok megszüntetésére két feladatot lát; az egyik az, hogy jövőre mindkét részről egyenlő tényezőkön nyugvó kiszámítási alapot keressünk, a másik az, hogy modulus vivendit állapítsunk meg addig is, míg a kvóta-kérdés igazságos elintézési módját megtaláljuk.

A kiszámítási alapra nézve azt írja Horánszky, hogy az mégis csak bizonyos, hogy azon esetben, ha a közjogi kiegyezés megrendülését kikerülni akarjuk, akkor egy kiszámítási kulcsot, megfelelő alapon keressünk és találnunk kell.

Addig pedig, míg ez bekövetkezik, a közösügyi kiadásoknak az az összege, mely a végelintézésig vita alatt áll, fedeztessék évenként egy közjogilag és pénzügyileg alkalmas hitelművellet útját... melynek kamatai mily arányban terhelnék a két államot? ezt Horánszky nem mondta meg.

De van egy másik kérdés, mely a javaslat olvasásánál, mint óriás emelkedik fel elménk előtt: e kérdés, hogy mi lesz hát akkor, ha igazságos kiszámítási kulcsot nem találunk, még pedig azért nem, mert lehetetlen találni?

Horánszky azonban megfelelt e kérdésre ép azzal, a mivel indokolta kiszámítási kulcs keresésének szükségét, megírta, hogy akkor »megrendül a közjogi kiegyezés.«

Ime az Isten ujjá, mely a történelem logikájában mutatkozik!

Deák Ferencz bölcs volt; a görög idők óta nem is volt senki egy »ország bölcsé,« csak ő; azért mégis elintézetlenül hagyta a kvóta kiszámítási alapját.

Kiegyezett; és a kiegyezésben bent hagyta annak a magvát, a mi a kiegyezést a 67-es alap egyik leghiggadtabb és legtehetségesebb hive szerint is megrendítheti; ez így is lesz, ennek így is kell lenni, mert a kvóta kiszámíthatásának kulcsa, két különálló, külön helyzetű, külön fejlődéssel, külön szükségekkel, külön szellemel bíró államok közt, nem más, mint a kör négyyszögösítése. nem más, mint emberi lehetlenség!

Mi legyen a kulcs? Talán a közvagyon?

Hogy lehet azt meghatározni? Ki biztosítja ennek állandóságát, még ha meghatározható lenne is tíz évről tíz évre terjedő időszakokra? Tíz év előtt mi volt a buza ára, tíz év múlva mi lesz?

Vagy talán az adó legyen a kulcs? És elfeledjük, hogy nekünk áldozni kellett és kell, hogy helyrehozzuk azokat a mulasztásokat, azokat a nemzeti életünk ellen elkövetett bünöket, melyekért az

osztrákot okolja a történelem? Okos dolog talán azt mondani, hogy fizess nagyobb kvótát, mert hiszen úgy is többet adózol?

Vagy legyen úgy, mint az osztrák bizottság akarja, és a népesség aránya szabja meg a kulcsot, mintha két egészen különböző helyzetben levő állam közt a népesség aránya jelezhetné a fizetési képesség arányát?

Hol van hát a kiszámítási kulcs? Hol lehet azt fellelni? Hol lehet azt keresni, tekintve azt, hogy két egészen eltérő vagyoni állapottal, egészen eltérő közgazdasági iránynyal, egészen eltérő helyzettel és szellemmel megáldott államokról van szó!

Ha nem élne szívünk mélyében az a meggyőződés, hogy édes hazánk van jövője, hogy nemzetünk képes és érdemes az életre, hogy függetlenek leszünk még valaha, akkor megérlelődne e meggyőződés az által, hogy a 67-es kiegyezés legjelesebb hivei kénytelenek bevallani, hogy ha nem lesz lehetővé az, a mi világos és szembeszökő lehetlenség, akkor megrendül a mostani közjogi alap. Míg tehát Horánszky keresi azt, a mit megtalálni nem lehet, én szükségesnek tartok egy rövid visszaemlékezést.

1867-ben a magyar kvótabizottság szerényen csak annyit óhajtott, hogy oly arány vétessék alapul, »a milyen az 1860—65. évekről készített és az illető miniszteriumok útján mindkét küldöttséggel hivatalosan közölt zárszámadás adatainak átlaga szerint az állami központból fedezett kiadásokhoz az érintett időszak alatt tényleg járultak Ausztria és Magyarország.«

Szó szerint idéztem az akkori bizottság iratát és szerénynek mondtam óhaját, mert szerény óhaj volt az, a mely arra a föltevésre helyezkedett, hogy az abszolút osztrák kormány igazságosan járt el Magyarország iránt.

Az abszolút kormány, mely nem kimélte Magyarországot, csak 27 százalékal tartotta megterhelhetőnek az országot az állami központból fedezett kiadásoknál.

Az osztrákok ezt jól 1867-ben s mégis 33 $\frac{1}{2}$ százalékot javasoltak, a magyar együgyűség pedig ráállt oly kvótára mely mindjárt az első tíz évben, az abszolút kormány által megállapított arányhoz mérten, az osztrák számítás szerint 29.413.540 forinttal károsította meg hazánkat.

Már most kérdelem: ily szellemű emberekkel, oly szelleműekkel, kik a kvótát 3440-ről 43.16-ra akarják emelni, akarunk lojálisan keresni azt a megoldási

kulcsot, melyet a legméltányosabb, a legigazságosabb és leglelküismeretesebb megbízottakkal is hiába keresnénk, azért hiába, mert nem létezik és anyagi lehetlenség megtalálni?

Polgárok! Függetlenségi polgárok! A viszonyok fejleménye folyvást igazat ad nekünk; hasson ez bátorítólag ránk; lobogtassuk tehát magasan hazánk jövőjének zászlóját; tartsuk meg azt szep-lőtlenül az elvek szilárd magaslatán! Hordozzuk azt bátran, mindig az egyenes úton változatlanul, tisztán, becsületesen!

Kossuth Ferencz.

A külügyminiszter a királynál Golu-bovszky gróf külügyminisztert tegnap a király külön kiballgatáson fogadta s általa a mostani külügyi eseményekről informáltatta magát.

A kiegyezés. A N. F. Pr. szerint is most már kétségtelen, hogy a kiegyezés tárgyában egyezés a két kormány között legalább rövid idő alatt már nem lehetséges. Hivatkozik ezután a lapokban megjelent ez irányú hír s bár kétségbe vonja, — hogy az ügyet már döntés elé vitték volna, azonban megjegyzi, hogy azt az elintézési módot Bécsben is valószínűnek tartják. Ezután előadja, hogy a végleges elintézés kevéssel az orosz csári pár elutazása után megtörténik. A magyar miniszterelnök, a ki több miniszter társával most Bécsben időzik, bizonyára mielőbb talál alkalmat arra, hogy az osztrák kormányval a kérdések felett értekezzen és végleges határozatra szánják el magukat. A kvóta tekintetében a felett is kell határozni, hogy lehetséges-e a parlamentek előtt javaslatba hozni, hogy a kvótát minden további intézkedés nélkül az 1898-ik évre is átvigyük. Ha a provizorium áll elő, úgy a kvótát is csak ideiglenesen lehet 31.4 és 68.6 százalékkal 1898-ra megállapítani. Ez a dolog természetében rájuk. A provizorium javaslatában tehát kifejezetten meg kellene állapítani, hogy a végleges döntés visszaható erővel a provizorium idejére is érvényes és e szerint 1898-ra is azt a kvótát kell vetni, a melyet a végleges kiegyezési törvény megállapít.

A „DEBRECENI” TÁRCSÁJA.

A havasi vadász.

A „Debreceni” számára német eredetiből fordította:

Kovácsy Kálmán.

— A báránykát mért nem őröd?
Hisz oly jámbor teremtés,
Patak futtán, virág között
A mint játszva legelész.
»Anyám, anyám, bocsáss mára
Föl, vadászni hegy ormára!»

— Fújd a tülköt, nyájad véle
Csalogasd, ha elbolyong, —
Az erdőnek énekébe
Oly szépen bong a kolomp.
»Anyám, bocsáss föl a hegyre,
Hadd bolyongjak rajt' csak egyre!»

— Reád várnak a virágok
Mosolygó, kis kerteden,
Nincsenek kinn szép virányok;
Zord világ van odafenn.
»Virág után nem esengem!
Anyám, anyám, bocsáss engem!»

Es az ifju ment vadászni,
Vágyának nincs semmi gát —
Szilaj tüzzel — várja bármi —

KÜLFÖLD.

A konstantinápolyi forradalom. A tegnapi esti események hatása a krétai kérdés megoldására tagadhatatlanul nagy befolyást gyakorol. Hogy a zavargások most már elérték azt a határt, melynél gyökeres orvoslásról kell gondoskodni, azt senki sem tagadhatja. Ámbár az örmény forradalmi bizottság minden követ megmozdított, hogy az egész városra kibáto forradalmat csináljon terve még sem sikerült. A belügyminiszter személyesen járta be az utcákat, a lakosságot csendre és nyugalomra intve. A czirkáló katonaság pedig vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül megakadályoz minden csoportosulást. Az ottománban a n b a n k helyi ségeiből kiűzték a z e j j e l a z t a b a n d á t, — mely o d a b e f é s z k e l t e m a g á t. A szakadatlan támadások által felingerelt mohamedán lakosság fegyverhez nyult, mit az örmények nagyon megkeserültek és számosan haltak és sebesültek meg a törökök fegyverei által. Az örmény pátriárka helytartója Jézus Krisztus nevében egyházi átokkal sújtotta a zavargások előidőzőit és vezetőit, s egyszersmind értesítette a magas portát e cselekedetéről. Bertalan egyháznagy arra kérte a török kormányt, hogy az egyháznak ezt az eljárását a saját útján juttassa nyilvánosságra. Kétségtelen, hogy a tegnapi komoly zavargások anárkim eredetűek. A konstantinápolyi véres események ügyében vegyes bizottság küldetett ki, mely 8 keresztény és 8 muzulmán tagból áll. Ezek a rendőrminiszterrel egyetértőleg kutatják a veres zendülés tetteit, a kik azután a rendes bíróságok által fognak megfelelő büntetésben részesülni.

A világ 1896. évi buza és rozs termése.

A földművelésügyi magyar királyi miniszter, úgy mint az már öt év óta történik, a folyó évben is felszólította a császári és királyi konzulokat, hogy az egyes országoknak buza- és rozsterméséről és szükségletéről tegyenek jelentést; hazánkban pedig az állandó gazdasági tudósítónak részben már a cséplési eredményekén alapuló jelentései alapján állította össze a buza és rozs termésének eredményét, leszámítva hozzávetőlegesen a téli és nyári elemi károkat.

Rohan a zord béczen át —
És előtte — szökve szerte —
Iramlik a felénk zerge.

És a kopár sziklabordán
Fölkuszik nagy hirtelen,
Szirthasadék sötét torkán,
Ott is gyorsan átterem;
De mögötte vakmerészen
Megy a vadász s ija készen.

Égbenyuló hegyoromnak
Legcsucsán csügg már a vad,
Hol a sziklák mélybe rognak
S minden ösvény megszakad.
Alant mélység — vége, vége,
S már mögötte ellensége.

S hogy véget ér már a hajsza,
Esdő szemmel rája néz —
Mindhiába, föl van ajzva
Ija hurja s löni kész —
S a hegy mélyből most ez ellen
Elölép a védő szellem.

S Isten — kézzel oltalmazza
Az állatkát sebtiben:
»A jajnak nincs vége, hossza?
Tőled trónom se pihen?
— Mindennek van hely itt alatt:
Mért üzöd a boldogtalant?»

A folyó évben ismét felhivattak a császári és királyi konzulok, hogy a várható 1896—97-iki gabonaüzleti kampányra nézve is tegyenek jelentést s főleg nyilvánítsák nézeteiket az iránt, hogy a gabonaárakban milyen irányban remélhető változás.

A császári és királyi konzulok a földművelésügyi miniszter ezen felszólítására elismerést érdemlő készséggel feleltek meg és oly részletes és megbízható adatokkal szolgáltak, a melyek a korábbi években még rendelkezésre nem állottak.

A múlt évben és részben a folyó évben is valószínűleg az alacsony gabonaárak következtében, részben azonban a kedvezőtlen időjárás befolyása alatt, a világ számos részében legalább is 5—6 százalékkal csökkent a gabonával bevetett terület. Különösen nagy arányú az ez évi visszaesés a búzában; így például Kelet-Indiában, a hol az idén több mint 4 millió akerral kisebb volt a buzaterület, — Ausztrália, Argentína, Oroszországban, sőt Magyarországon is — ez utóbbi helyen inkább a téli fagykarak miatt — kisebb volt a buzaterület mint 1895., illetve mint 1894-ben. De az abnormalis időjárás is hozzájárult a buza és általában a gabonaterületnek kisebbedéséhez ép úgy, mint a többi nyugat európai államokban, a hol szintén a július hó végén és augusztus hó elején uralkodott rossz időjárás lényegesen csökkentette a terméskilátásokat; orkán, jégeső, továbbá záporosó és felhőszkadástól keletkezett árvíz pusztította, nehévroppant károkat okozott a már learatott, kepekben és asztagokban levő szalmatermvényekben. Magyarország, Ausztria, Németország, Franciaország, Szerbia és Oroszország nyugoti részeinek gazdái erősen megéreztek a pusztulást, mert bizony némely helyen a kár nagyon jelentékeny.

Szárazság és hőség különösen Dél-Oroszországban, az amerikai Egyesült-Államokban, Ausztráliában, Argentínában, Spanyolországban, Portugáliában és több afrikai és ázsiai államban, főképp Kelet-Indiában szintén sok veszteséget hozott a gabonára. Ámbár nagyobbára az európai államokban a májusi és júniusi időjárás kedvező volt gyakori csapadékjával, azért, de talán ép azért, mert hűvös volt a levegő — karos paraziták fejlődtek lépten-nyomon. Főlépett az üszög és rozsdá és nem csekély mérvben hátrányosan befolyásolta a buza, árpa és zab minőségét kivált Ausztria, Magyarország, Szerbia, Románia, Oroszország keleti és északi

Az utolsó terminus.

Irtá: Hajós Miklós.

Csendes volt az udvar, csak a felemelet egyik nyitott ablakán hangzott ki a varrógép egyhangu zörgése, s a földszinten számálla egy boltossegéd álmos hangon a nyerbőr csomókat, melyeket az izzadó munkások gyorsan dobáltak a pinczeraktárakba. A déli nap rátüzelte a piszkos udvar kövezetére; oly meleg volt a levegő, mint valami kemencza meleg párái.

Az első emeleti kifőzés nyitott ajtaján sűrű gomolyban tódult ki a gőz.

Az ebédlőben néhány fiatal ember ült az asztal körül, a kifőzés törzsvendégei. Nagybárá medikusok voltak.

A kopott diványon Nes orkánt egy öreg szigorló ült. Meggörnyedt háttal hajolt tányérja fölé, homloka két oldalt mélyen benyult gyűrűlő haja közé, sovány arcát a sűrű fekete szakál majdnem egészen benőtte, csak a szeméből kisugárzó eleven tűz volt ellentéje szánalmas voltának.

Vele szemben egy ragyásképu szemüveges medikus olyan óvatosan vagdalta szét a tányérján fekvő husdarabot, mintha valami izmot preparálna ki. Nem pillantott fel tányérjáról, mikor a diványon ülő szomszédjához szólt:

— Kapott e már terminust Barna kollega?

— Csak kolnap kérek, felelt kiegyene-

résében, végül Német- és Franciaországban. Kelet-Indiában sok kárt okozott a rozsdá és az üszög. Minthogy pedig az időjárás most sem felel meg és a gabona behordását és cséplését Európa nyugtói részeiben az eső hátráltatja, a gabona mindjobban csirásodik a képekben.

Az idei gabonatermés tehát — bármennyire kedvezők voltak júniusban a kilátások — sehol, egyetlen egy nagyobb buzatermélő államban sem felelt meg a hozzá fűzött reményeknek. Az össztermés viszonyítva a múlt évi meglehetősen középterméshez, mennyiségileg legalább is 10, lehet azonban hogy 12 százalékkal is kisebb, míg minőségileg a különbség a 15—20 százalék körül mozog. Kivételre is alkalmas buza sehol sem lesz annyi az idén, mint az előző években volt, épp a buza minőségének nagy arányu hanyatlása miatt. A régi készletek, a melyek még meglehetősen nagyok ugyan, pótolni fogják a hiányt, mindazáltal valószínűnek látszik az, hogy a folyó évi gabonaforgalom épp a tengerentúli államok rossz termése miatt kisebb lesz ebben az évben. Hihető pedig ez azon figyelmen kívül nem hagyható körülménynél fogva, mert Ausztráliában, Kelet-Indiában, Argentínában és Chileben az új 1897-iki termés elé nem a legkedvezőbb reményekkel néznek.

Minthogy továbbá a kenyéret pótló szurogátumokra sem a legkedvezőbb idő jár, a tengerentúli államokban és Európában ez okból kukorica, hüvelyes termények és főzelékfélékre nézve is a termékiállítások — részben jégeső, záporosó és felhőszakadás, részben azon hőség és szárazság miatt kedvezőtlenek.

A burgonyatermést a sok eső már nagyon megapasztotta; Magyarországon rothadás következtében kivált a felvidéki részeken jelentékeny a kár. Nem csekélyebb azonban Ausztriában és Németországban: ebben a három nagy államban pedig mint éllelmi czikk, nagy szerepet játszik a burgonya. A kenyérpótló termények kisebb termésének eredménye kétségtelenül hozzá fog járulni a gabona nagyobb mérvű fogyasztásához és így Ausztria és Németország a rendes mennyiségnél nagyobb mennyiségű gabonaimportra lesznek utalva; Olaszországból pedig, a hol szintén romlik a burgonya, a gabonakivétel, különben a kisebb termésből kifolyólag is, kisebb lesz az idén. Hasonlóan Magyarországból ugyanazon okok miatt, a melyek Oroszországban is jelentkeznek.

Az adatok áttételezésénél a buzatermélő és fogyasztó államokra nézve két kategóriát különböztetünk meg, tudniillik azokat az államokat, a melyek kivételre is szorulnak osztjuk az elsőbe, s azokat, amelyek kivételre is termelnek, csoportosítjuk a másodikba.

Az első kategóriába tartoznak: Nagy-Britannia, Franciaország, Németország, Ausztria, Olaszország Németalföld, Svájc, Belgium, Dánia, Svéd- és Norvégia, Spanyolország, Portugália, és Görögország.

Buzafelesleg felett rendelkeznek és buzát rendszerint kivisznek a következő államok: Oroszország, Magyarország, Románia, Bulgária Kelet-Rumélia, európai Törökország, Szerbia, Kelet-India, az amerikai Egyesült Államok, Kanada, Argentina, Chile, Ausztrália, Egyiptom Tunisz, Tripolisz, Algír. Ugy lehet azonban, hogy Egyiptomból a jelentékenyen kisebb termés folytán az idén csak nagyon kis kivétel lesz, ép úgy, mint Ausztráliából, a mely világrésznek egyik részébe Argentínából szállították az idén meglehetősen sok buzát és lisztet végül nagyon csekély buzakivétel felett diszponál ebben az évben Kelet-India és Algír is.

Hirek Kolozsvárról és vidékéről.

— Saját levelezőnkől.

— aug. 27.

Igen szépen rendezett és még szebben sikerült népnépzésben gyönyörködött f. hó 23-án Kolozsvár város és közönsége.

A vöröskereszt-egylet kolozsvári választmányát, — mint rendezőt — illeti érte a dicséret, hogy olyan igazán kedves megjelentésben részesítette a város közönségét. — Hogy minél fényesebben sikerüljön, felszólított minden olyan testületet, mely a cél elérésében segítségére lehetett s a mellett, hogy igen szép — díjjal — de nem belépti-díjjal — jutalmazott — gazdag és élvezetes műsort állított össze, gondoskodott azokról is, kik az egyes verseny számokat vagy nem akarták, vagy nem tudták megnézni.

Valóban azért a 20 krért, a mit belépti díj fejében mindenkinek fizetni kellett bőséges kárpótlást nyert a mintegy 6—8 ezerre menő közönség a különböző zenekarok által nyújtott élvezetben s különösen este az Egri Szabó Lajos által rendezet, igen kitűnően sikerült tűzi játékban.

Különösen érdekes része volt az ünnepélynek a czirkusz felvonulása, a mint a be-tanított ló, kecske kutya és majom művészek és művésznők ünnepi öltözetben részint gyalog, részint lóháton az ünneplő közönség közt a hosszú sétatérre végig vonultak s majd két órai mulattatás után ismét bengáli és görög-tűz fényével hazamentek.

Az ünnepély gyönyörű összhangját nem zavarta meg semmi s még az ilyen alkalmakor szokásos kisebb-nagyobb surlódások is elmaradtak. a mit egyrészt a nép józan gondolkodásának, másrészt a rendőrség — kivételesen — tapintatos bánásmódjának tulajdoníthatunk.

Általában minden tekintetben igen szépen sikerült az egész ünnepély bár a jó kedvet és vidámságot bizonyos mértékben csökkentette némely közbejött körülmény.

*

Még meg sem kezdődött a népnépzés mikor hatalmas füstoszlopok kezdtek emelkedni a szomszéd Györgyfalva községből, — melyek minden szemlélőt nagy aggodalommal töltöttek el s mint a füst mind fokozottabb mértékben emelkedett a község felett, tisztában volt vele mindenki, hogy — ég Györgyfalva!

A községi bíró és az esküdtek azonnal Kolozsvárra siettek segítséget kérni a tűz oltásához s mégis mire a kapott segély a kolozs-monostori tűzoltókkal együtt megérkezett, már 27 telek állott lángokban s a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem lehetett egyébre gondolni, mint a tűz tovább terjedésének megállítására, a mi a három fecskendővel a vízhiánya és a szél miatt rendkívül nagy fáradságába került a tűzoltóknak.

Midőn tűz tovább terjedhetésének valamennyire utját állták hozzá fogtak a már égő tüzek oltásához a mit másnap reggelre sikerült is. A 27 telken azonban minden éghető megsemmisült. Lakóházak, magtárak, széna és szalma kazlak egymásután borultak lángba s ugyanannyi gazda lett családjával együtt hajléktalanná s a könyörületessé szívű emberbarátok jóindulatára utalva, mert az elégett házak között alig volt biztosítva egy-néhány míg a betakarított gabona nemüek egyáltalában nem vettek s így a ház meghaladja az 50.000 forintot.

A tűz vigyázatlanságból keletkezett s állítólag az oda szállásolt katonák okozták a szerencsétlenséget.

sedve lassu önértetes hangon a vén szigorló.

Utolsó szigorlat terminus volt. Elfogta lelkét az öröm, ha reá gondolt. Régóta vágyódott e napra, tanult, magolt reá, el is volt készülve még a mult nyáron, de hiányzott a szigorlat díja. Azóta a sovány kondícióból krajezárt krajezárra tett s nagy nehezen elérte, hogy együtt láthatta a kin-keservesen összekapargatott hetven forintot.

Az ebéd véget ért. Az asztaltársaság lassanként széjjel oszlott, csak Barna Lajos maradt az asztalnál.

Zsebéből gyűrődött jegyzetet vett ki s aztán rágyújtott egy olcsó szivarra. Meglátszott az arcán, hogy régóta nem volt része ebből az élvezetből. Hosszu, szinte kéjes szippantásokkal szívta a lustán égő szivar füstjét. Bele nézegetett az előtte fekvő füzetbe, neki szánta magát az olvasásnak, hanem a tanulás most sehogy sem sikerült. Hátra dőlve a pamlag keretjére és révedezve fujta a füstkarikákat. Gondolatjai nagy, kusza járútakon kalandoztak. Végigjártak az utolsó nyolc év küzdelmein, szenvedésein. S hogy a sok sötét kép egymás nyakára hágott, elkomorodott, izgatottá lett. Szabadulni akart tőlük, a jövőre kezdett gondolni. Neki bocsájtotta képzeletét a nagy ismeretlenségnek és bizgatta, hogy fesse le neki verőfényes képeit.

Valami nyugalmas kis városkának kör-orvosa. Szeretik, tisztelik, nagy a tekintélye. Az élet csupa gondtalanság, meglegedettség. El, él, vége a tengődésnek, a nyomorgatásnak. Hanem az édes tépelődés nem marad sokáig

a verőfényes képeknél, elkalandozik a tapasztott padlóju szobába, hol két öreg ember évek hosszú során várja egyetlenegy reményük beteljesedését. A fiuk doktor legyen, vége kerül a szegénységüknek s — reájuk köszönt a pihenés. Két éve, hogy nem látta őket; levelet csak félesztendőnként irnak, az is tele van panaszszal.

Jobb is, hogy nem irnak, ő maga sem ír, minek is szomorítsák egymást.

Lent az udvaron bánatosan sipolva, megszólalt egy kintorna. A konyhából a szakácsné harsány hangja hallatszott. Parancsolgatott a konyhaleányokra, hogy tisztogassák az edényeket. Valami ismerős hang ütötte meg fülét: — Barna Lajos urat keresem.

— Barna doktor ur, — igazította helyre a kifőzőnő, még benn van, tessék beljebb kerülni.

— Mi jó hozta fel Jakab bácsit, Szép, hogy felkeresett.

— Jónak nem jó hozott, fiam. Nem a magam jó szántából jöttem Budapestre. — A szükség vitt reá. Nagyon odáig vagyunk. A szénázás már nem fizet semmit, a földesurak maguk adják el a buzát, sajnálják a szegény embertől azt a pár garast. Feljöttem, hogy hátha a nagyvárosban valami keresethez juthatok. Nem sikerült, s mehetek megint haza.

— Bizony nehéz korban vagyunk, bácsi. Egész családukból egyetlen olyan ember sem akad, a kiről azt mondanók, hogy csak jó módú is. Hát apámék, hogy vannak?

— Rosszul fiam, nagyon rosszul. A kis csengettyűs bolt is dobra kerül, ha az elmaradt negyedet meg nem fizetik.

Barna Lajos az asztalra könyökölve, szomoruan hallgatta a bőbeszédű öreget. Ugy érezte, mintha valami vaskéz facsarná össze torkát.

— Mikor utazik haza, bátyám?

— Még ma este, az olcsó vonattal. Mit is keresnek még itt? Hiszen mindenütt visszautasítottak, fiatal erő kell nekik, nem ilyen törődött vén ember.

Barna nem is hallotta már az öreg panaszkodását. Megint eléje áll a kegyetlen végzet s lelőki álmodott utjáról. Romba dől a képzel világ. S ezek a romok szaporítják a mult dűledékét. Kigombolta lassan fényesség kopott kabátját s kivette belőle szurtos jegyzőkönyvecskéjét.

Lapjai közül reszk tő kézzel, egyenkint szedegette ki a nehezen gyűlt tizedeket. Hogy átvándoroltak az öreg kezébe, úgy érezte, hogy egy-egy darabja válik a boldogságának. Valami kétségbeesett nyugalom uralkodott el rajta, valami vad humor szinte gunyolni akarta magát, a miért álmodni mert arról, a mi nincs — a jövőről.

— Adja át nekik odahaza.

Mondja nekik, hogy csókolom őket; többet küldtem volna, de nincs... nincs. Isten áldja meg bátyám. Jó utazást. Kezet szorított az öreggel, felugrott helyéről és kirohant a szobából. Odakint a szabadban több a levegő, ott nem kell félni a megfuladástól.

Ha ez így van, most már az a kérdés, hajlandó-e a katonai kincstár legalább némi részben megtéríteni az okozott kárt s így legalább egy parányit enyhíteni a koldusbotra jutott szerencsétlenek sorsán?

De mit is reménykedünk ebben? Hány fényes példa van arra — ha nem is épen ilyen — hogy midőn a szegény embernek mindenét elpusztították, nemhogy segítséget adtak volna, hanem még nekik állott feljebb s ők rugdalóztak a szemtelen követelések ellen.

Nem lehet tehát a szerencsétleneknek, más reményességük, mint a magyar társadalom jóindulata, mely bizonyára nem fog kénsni most sem, hogy filléreivel segítségére siessen a szerencsétleneknek, kik most hozzá kiáltanak segedelemért mondván:

„Adjatok, adjatok, a mit Isten adott!”
Nagy Béla.

A czári pár Bécsben.

— Budapesti levél. —

aug. 28.

Tegnap egész Bécs, már t. i. az a része, melynek egyéb dolga nem akadt, a czár és czárné megnyerő hatása alatt állott és bár izgalmas hírek keringtek Kelet felől, sőt a délutáni órákban azt is beszéltek, — nem épp a beavatottak — hogy Lobanov herceg és Goluchowski még utközben megállapodtak az örmény pucscsal szemben követendő eljárásukra nézve, azok, a kiket ez nem érintett, ott lestek egész délután a Ringen, sűrű tömegekben állottak a Burg udvarának egész hosszában, mert minden perczen a czári párnak kikocsikázását lehetett várni.

Ebből ugyan semmi sem lett, de annál fényesebb volt a felvonulás az 5 órai diszcehdhez.

Az udvari ebéd. A diszcehd a szertartás-teremben volt. A harmadik fogás után felállott a király és francia nyelven a következő felkösöntőt mondta:

„Midőn köszönetemet fejezem ki ő felségeinek azon látogatásért, a melyet nálunk tettek és a melyben én szívesen új zálogát látom azon barátságban, a mely minket egyesít, poharamat az orosz császár és császárné ő felségeik egészségére ürítem.”

A felkösöntőt az egész társaság állva hallgatta végig és felállt az orosz czárné is, ámbár a királyné mondta, hogy maradjon ülve. Az orosz czár kocizott a királyal és az uralkodóház többi tagjaival. A zenekar az orosz himnuszt játszotta.

Most a czár emelkedett fel és ugyancsak francia nyelven mondta el felkösöntőjét, a mely a következő:

„A midőn ő felségeiknek köszönetet mondok azon gyönyörű fogadtatásért, a melyben minket részesítettek, poharamat ő felsége, Ausztria császára és Magyarország királya és a császárné és királyné egészségére ürítem.”

A diszcehd után a márványteremben cercele volt.

Az ünnepélyek sorozatában ezután az operai diszcehdadás következett, mely fel 8 órakor kezdődött. Massenet Manonját és a Becsi keringő balettel adták.

Az előadás fél tíz órakor végződött.

Kitüntetések. A czári látogatás alkalmat szolgáltatott, hogy több államférfiut kitüntetésben részesítsen. A fiatal czár elég bőkezűnek mutatkozott s mint tudósítónk jelenti, a tegnapi diszcehd után az orosz nagykövetség hivatalnokai elhozták Kállay és Benjámint közös pénzügyminiszternek a Newszky Sándor rendet, Bánffy miniszterelnöknek a fehér sasrend nagykeresztjét és Jósika Sámuel báró ő felsége személye körülmíniszternek a Szent Anna-rendet. E három kitüntetett államférfi közül tehát Kállay közös pénzügyminiszter s a magyar tud. akadémia tagja áll legmagasabbban a fiatal czár kegyében. Ő kapta a legnagyobb kitüntetést. A Sándor-Newszky-rendnek ugyanis, melyet nagy Péter 1722-ben alapított, csak egy osztálya van, s körülbelül

egy rangban áll az aranygyapju-renddel. A fehér sasrend, melylyel a czár Bánffyt dekorálta, egy osztályal alsóbb helyet foglal el a rendjelek hierarchiájában. Erediteleg lengyel rendjel, melyet Vladiszláv lengyel király alapított, s az erős Ágoston restaurált. Szintén csak egy osztálya van. Ugyancsak a fehér sasrend nagy keresztjét kapta Badeni osztrák miniszterelnök és Krieghhammer közös hadügyminiszter. Trautmandorff gróf, Hunyady gróf és a király főhadsegéde, gróf Paar az Alexander Nevski-rendjelet kapta. A legmagasabb kitüntetésben a czár Goluchowski külügyminisztert részesítette, kinek a gyémántokba foglalt Nevszky Sándor-rendet adományozta. Az első csillaghullás tehát, mint látható, elég tündöklő volt, a továbbiak már bágyadtabb fényt fognak mutatni.

Az elmaradt katonai szemle. A mára kitűzött katonai szemle, melynek az orosz czári pár jelenlétében a Schmelzen kellett volna lefolynia, a rossz időjárás miatt elmaradt. Az udvarhoz közelállók sem, a közönség pedig annal kevésbé értesült meg ma reggel is a katonai szemle elmaradásáról. Reggel hét órakor az egyes katonai csapatok is elindultak a Shmelz felé. Az elmaradás okául a rossz időjárásat hozzák fel s azt mondják, hogy a Schmelz talaja annyira átázott, hogy rajta lehetetlen lett volna a szemlét megtartani. Másrésről ellenben azt állítják, hogy hasonlóan átázott talajon már számtalanszor tartottak nemcsak diszszemléket, hanem gyakorlatokat is. Az udvarhoz közel állók aképpen igyekszének feltüntetni a diszszemle elmaradását, hogy a czár azért nem vehetett rajta részt, mert az utazás, továbbá a tegnapi ünnepélyek, két ebéd és a színház öt rendkívül kifárasztotta és pihenésre van szüksége. Reggel 7 órakor a térparancsnokság maga sem tudott a diszszemle elmaradásáról. A szemle elmaradásának híret először ordinánczok közölték a lovas rendőrökkel, csak aztán adták tovább a hírt a közönségnek.

Már Jenő kir. herceg is utközben volt a maga hadosztályával. Ő, a mint a hírt meghallotta, azonnal visszafordította lovát és elvezényelte a hadcsapatot, ő maga pedig a palotába ment. A diszszemle, ha az idő kedvező lesz, holnap reggel, ugyanazon terv szerint, mint a hogy mára tervezték, megtartatik. A diszszemle után a czári pár azonnal elutazik.

A lainzi kastélyban. A czári pár ma reggel korán kelt. A czár és czárné 8 órakor reggelizett s reggel 10 órakor Miklós czár a lainzi kastélyba kocizott s ott a környéken rendezett vadászaton részt vett.

A czárné látogatása. Ma délelőtt, míg a császár a lainzi kastélyban időzött, a czárné meglátogatta az udvari muzeumokat. Itt Trautmandorff gróf és a muzeum igazgatója fogadta. Megmutatták a czárnénak a fegyvereket és a műemléktárgyak gyűjteményeit.

Este. Ma este fél 7 órakor Goluchowski gróf külügyminiszternél a czári pár tiszteletére diszcehd lesz, melyen 40-en vesznek részt. A czári pár nem jelenik meg ezen az estélyen, hanem ott lesz az egész kíséret, Lobanov herceggel.

A czári pár bécsi tartózkodásáról a legújabbban a következő táviratokat kaptuk rendszer budapesti levelezőnk től:

Budapest, aug. 29. Bécsből jelentik: A tegnapi elmaradt fényes katonai diszszemle ma délelőtt volt meg.

Az egész helyőrség kivonult s a haragos zenekarok lármája között a különféle egyenruhák gyönyörű látványt nyújtottak. A rendes szemle végeztével, mikor a czár és a király ellovagoltak a csapatok előtt, kezdődött a bemutató defilé. — A király a 11-ik dragonyezredet elvezette a czár előtt, azután az összes csapatok elvonultak a czár előtt.

Budapest, aug. 29. (A Debr. ered. táv.) A bécsi diszszemlén a csapatok elvonulása közben rá került a sor a

II. Miklós czár nevét viselő ezredre; mikor az ezred a felségek előtt ellépett, a czár a z ezred élére állt s elvezette királyunk előtt. A nép lelkes hochozásban tört ki.

Budapest, aug. 29. A Debreczen er. táv. A czár tisztelegése után királyunk előtt folytatták a csapatok a defilérozást, a mely kitűnően sikerült és általános bámulatot kelet.

Az elutazás.

Budapest, aug. 29. A Debreczen er. táv. A szemle után a czár királyunkkal, a czárné Mária Jézefa kir. hercegnővel kocsiba ült, őket a kir. hercegek s a kir. hercegnők követték. Az egész hosszú kocsisor az északi vasúthoz hajtatott, ahol a király is megjelent.

Budapest, aug. 29. Az állomásen, mikor a czári pár vonata előállott, igen szívélyes búcsú következett. A pályaudvaron rengeteg nép jelent meg. A királynénak is nagy kísérete volt. A czárné a királynéval és Stefániával bucsuzás közben sok csókot váltott, a czár levett kalappal csókolta kezét a királynénak, viszont királyunk és a kir. hercegek a czárnénak csókolta kezét. A vonat indulásakor a czári pár kezével intett búcsút, aztán elutaztak Kiewbe.

Táviratok.

Forradalom Konstantinápolyban.

Budapest, aug. 29. (A »Debr.« ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik: Az ottománbankot és hivatalnokait a rendőrség és katonaság védi. A török rendőrség adatai szerint a bank megtámadásával egyidejűleg örmény házakból lövések történtek. A rendőrség visszalépett és a tüzelés a késő délutáni órákig tartott. A rendőrség nem mert a konzulok közbenjárása nélkül a házakba behatolni. A mohamedán lakosság botokkal felfegyverkezve csoportokba gyűlt egybe. 3 órakor kezdődtek Tofanéban a zavargások és ugyanabban az időben kezdtek meg a Galata és Jenicorszi utcában az örmény boltok kifosztását. — Az osztrák-magyar nagykövetség közvetlen közelében csoportulások történtek, melyet a katonaság igyekszik szétoszlatni. Szentannuk előadása szerint a katonaság és a rendőrség tétlenül nézte dol folyását. A galataszerai liczeumban egy bombát dobta, mely két embert megölt és néhány százat megsebesített. A halottakat és sebesülteket teherkocsikon szállítják el, Perában, Galatában és Sztambulba az összes boltokat zárva tartják. Hír szerint albanok, más verzió szerint pedig kurdok voltak, kik az ottomán bankot megtámadták. Az európaiak közt nagy az ijedelem.

Budapest, aug. 29. (A Debr. ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik: Tegnap este újabb lázongások voltak, most már a törökök kerekedtek felül s roppant vérengzéseket vittek véghez a keresztyen lakosságban. Az ottomán-bankból kiszorított örmények vegső elkeseredésében neki ment a kaszárnyáknak valamint a nagykövetségek épületeinek, mire a katonaság teljesen rájuk támadt, hogy az oszromolt épületeket megvédje. Ekkor aztán a török csöcselék, vérszemét kapott és hajmeresztő vérengzéseket vittek véghez. Az utcákon patalkokban foly a vér s halomszámra fekszenek a halottak.

Budapest, aug. 29. (A »Debr.« ered. táv.) Konstantinápolyi legújabb jelentések szerint kétségtelen, hogy a tegnapielőtti támadást az Ottomán bank ellen egy londoni bizottság régóta előkészítette s a lázadókat ez látta el fegyverekkel.

Budapest, aug. 29. (A »Debr.« ered. táv) K o n s t a n t i n á p o l y b ó l távirják: Végre valahára 11 óra körül sikerült az utcákat némileg megtisztítani a mindkét részről borzasztó módon dühöngő csőcseléktől s hozzáfogott a katonaság a halottak eltakarításához. Eddig több mint **300 halottat és 5000 sebesültet számláltak össze.**

Olasz technikusok a kiállításon.

Budapest, aug. 29. (A »Debr.« ered. táv) Az olasz technikusok ma délelőtt külön vonaton érkeztek meg a kiállításra. Az előkelő vendégeket K o v á c s Gyula dr. kiállítási aligazgató fogadta rövid üdvözlő beszéddel. Legelőször a történelmi kiállítást nézték meg, amelyben roppant érdeklődéssel kísérték az olasz műtárgyakat és egyházi emlékeket.

Ujdonságok.

Felhívás adakozásra!

Debreczen, aug. 28.

Lapunk más helyén bőven le van írva az a szerencsétlenség, mely a beszállított katonaság vigyázatlansága következtében koldusbotra juttatott egy törekvő magyar községet, egy üde szigetét a magyarságnak az oláh tenger kellő közepében, ezzel újabb tápot adva azok vámpír-karjainak, akik a magyar községeket észrevétlenül, a szükségre számítva, behálózva a szegénység által megtompított nemzeti akaratot teljesen, hogy a segítség örve alatt elrabolják őket szülő anyjuk, éltető dajkájuk, a magyar haza kebléről s gyermekeiket a magyarság elensegeire neveljék! Mi nem hisszük, hogy Debreczen a legmagyarabb magyar város lakossága ebbe belenyugodjék s magába vonult nembánomsággal engedje azt, hogy vérei, a magyar nemzet hű fiait elveszzenek a magyarságra nézve s meg vagyunk győződve, hogy zsebük filléreivel is segíteni fogják szerencsétlenül járt véreinket, hogy visszakapja őket a magyarság! Hiszen a mai nap kétszeresen is buzdít bennünket arra, hogy igyekezzünk őket a magyarságnak megtartani: hiszen ma van a mohácsi vésznek 370-ik évfordulója! A magyarság temetője nyílt meg ma 370 esztendeje s annak szomorú emlékére hivatkozva kérjük Debreczen hölgyeit, és férfait, fiatalságát és érdemben megőszült polgárait:

Adakozzunk a györgyfalvai leégették javára!

Minden krajczár már gát a romátság tóduló hulláma elen, amelylyel 24 magyar családot mentünk meg a magyarságnak! Adjatok, adjatok, a mit Isten adott!

Az adományok L á z á r István gr. Kolozsvármegye alispánjához küldendő, ki azokat rendeltetési helyére fogja juttatni. Az adományokat mi is készséggel közvetítjük.

A »Debreczen« szerkesztősége.

* **Isteniszteletek.** Holnap, aug. 30-án a nagytemplomban M i t r o v i c s Gyula, a kistemplomban D i c s ő f f i J ó z s e f az ispotályi templomban K. T ó t h K á l m á n a n lelkészek, az újtemplomban F e r e n c z y Imre s. lelkész, mikor is mind a négy templomban urvacsora osztás is lesz új kenyérré. A lutheránus templomban M a t e r n y Lajos fog isteniszteleket tartani.

* **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága szeptember havi rendes ülését 7-én,

a hónap első hétfőjén tartja meg gróf Degenfeld József főispán elnöklété alatt. Az ülésnek a szakjelentéseken kívül számos igen fontos tárgya is lesz.

* **Mária Dorottya esküvője.** Véglegesen megállapították, hogy Mária Dorottya főhercegnőnek az orleansi herceggel való esküvője a schönbrunni kastély kápolnájában lesz. Az esküvőt megelőző esetén szini előadást rendeznek a schönbrunni régi színházban. Az ünnepségeken csupán a családok és azok kíséretei vesznek részt.

* **Orosz lap a csár ajándékaról.** »A csár ajandeka Magyarországnak« czimen a »M o s z k o v s z k i j a V j e d o m o s z t i m o s z k v a i v r o s z n a p i l a p a k ö v e t k e z ő k e t i r j a : Magyarországon rendkívüli örvendetes hangulat uralkodik azon okból, hogy a csár ő felsége a magyar nemzeti muzeumnak ajándékozta Rákóczi György fejedelem kardját, kinek nevét mélyen tiszteli minden magyar mint ünnepelt hőst, ki honszerettel harczolt hazája váltási és politikai szabadságért. — Magyarország nagyon népszerű a »Rákóczi-induló melynek dallama hallatszik minden katonai és ünnepélyes felvonulásnál, és nincs benne semmi csodálni való, hogy a magyarok készek nemzeti szent kardnak elismerni az ajándékot, mely valaha kétségtelenül Rákóczi György fejedelem tulajdonát képezte.

* **Ovoda-köteles gyermekek szülei figyelme.** A városi tanács fölhatalmazást adott a rendőr-kapitányságoknak, hogy otthon családi körben megfelelő gondozást nyert s szegénységi alapon ingyenes fölvételre folyamodó ovoda-köteles gyermekek szüleinek szegénységi bizonyítványát rövid uton kiállíthatják

* **Kossuth-szobor Diószegen.** Lehetségesebben és méltóbban megünnepelni egy magyar községnek a millenniumot, mint mikor a nemzet nagyjai iránti kegyeletet egy maradandó műemlékkel akarja leróni? Bihar-Diószeg lakossága hazafias lelkesedéssel még hazánk nagy fiának, Kossuth Lajosnak halála után határozta el, hogy a szabadsághősök eszményképének szobrot emel. Kettős ünnepe lesz ez a városnak, mert ezzel nemcsak a szobor leleplezését, hanem egyszersmind millenniumi emlékünnepeit üli meg, mely annál szebb, annál impozánsabb lesz. A szobor leleplezése, mint biztos forrásból tudjuk, okt. havában lesz. Az alapzattal már készen vannak, most készítik a vasrácsos kerítést, mely a jövő hónap közepe táján lesz kész. A szobor a református templom melletti téren fog állani.

* **Schlauch bibornok Debreczenben.** Nagyvárad bíboros püspöke, dr. Schlauch Lőrincz ez évben egyházmegyéjének több városában fogja feladni a bérnálás szentségét. A bérnálások ez év szeptember havában fognak megkezdődni legelsőbben is Debreczenben. E helyre a bibornok szeptember hó 27-én este érkezik meg s másnap szeptember hó 28-án délelőtt fog bérálni Wolaffka Nandor püspök, valamint Fetszer Antal titkár, Szemethy Géza s Magyar Antal udvari papok segédkezése mellett. A bíboros Debreczenből, H.-Pályiba fog menni hasonló czélból.

* **Hajdúvármegye hódoló felirata.** Hajdúvármegye most küldte el ő felségének a vármegyei májusi millenniumi közgyűlésen gróf Degenfeld József főispán és Wesszprémy Zoltán főjegyző által elmondott beszédek. A beszédek csinos bőrkötésben vannak foglalva, a melyet Dávidházy Kálmán készített művészi kivitelben. — Az album első füzében fel van tüntetve az 1896. évszámok állanak, a míg a középső »Hajdúvármegye mély hódolattal« felírás olvasható. A hódoló feliratot a belügyminiszter utján juttatják el ő felségéhez

* **Két titokzatos delnő kalandja.** Tegnapelőtt az alkonyi órákban két elegánsul öltözött és mélyen lefátyolozott hölgy szállott be egyik kispiaczi ábrándozó konflis batárjába az egyik odaszólt az udvariasn hajlongó kocsisnak nagyuri grandezzával: — Hajts a Rösslerféle téglagyárba! És hajtott a kocsis repült a szárnyatlan paripa a téglagyárig. Ott a nagyságáék leszálltak s a téglagyárban egy teljes óráig időztek. A városba visszahajtatva a színház mellett megállították a kocsit, leszálltak s miután ráparaucolták a kecsisra, hogy jól vigyázzon az ülésen hagyott újságpapir takaróju csomagra, s várjon rájuk míg a színházban egy ismerősökkel beszélnek, elűntek a színház udvarán. A kocsis hizott a reménytől hogy micsoda busás jutalom üti meg a markát; hanem e helyett majd a guta ütötte meg mikor az elegáns delnők két órai várakozás után sem kerültek elő. A kocsis tegnap feljelentette az elegáns delnöket a rendőrségnél felvitte a kocsiban hagyott titokzatos csomagot is, melyben ringy-rongy papíroknál egyebet a legélesebb látású rendőri szem se fedezett föl. A megindított nyomozás már kiderített annyit, hogy az egyik »nagysága« egyik nagyváradai ügyvéd szakácsnéje; hogy a másik ki lehet valószerű, hogy őt sem messze kell keresni a konyhától.

* **Gránát-robbanás.** Nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt Lippán. A tüzerek a lögyakorlatokról hazatérve fáradtan ledőltek. Egyikük azonban talált a mezőn egy nem egészen szétrobbant gránátot és hazaérve, nyomban hozzáfogott, hogy a veszedelmes löveget ártalmatlanná tegye. B a u m b a c h közlegény volt a szerencsétlen megtaláló, ki nyugalmasan cigarettázva, igyekezett eltávolítani a gránát gyújtóját. Az érdekes munkát T i p o l d csapatvezető és egy Scheffer nevű közlegény kísérte figyelemmel. Egyszerre rémületes dördülés hallatszott. Baumbach cigarettájából egy égő szikra a gyújtóra esett s a gránátot felrobbantotta. Baumbachot a szó szoros értelmében szíjjelszaggatta a löveg, másik két társa pedig életveszélyesen megsebesült. A robbanás kidobta a szoba falát, a szomszéd házak ablakai pedig bezúzódtak. A szerencsétlen katonákat a lippai kórházba szállították.

* **Csillagászati hírek.** Perczival Lowell, kinek Mars-megfigyelései oly nagy feltűnést keltettek, az ez idei Mars-oppozíció észleletére is szervezett expedíció, melynek tagjai, Lowell szeméyes vezetése alatt, nemrég indultak el Chicagóból, hogy rendeltetési helyüket Tagstaff-ot (Arizona), minél hamarabb elérhessék. Velük van Alvan Clark, a világhírű optikus is, hogy a hatalmas huszonnégy hüvelykes távcső felszerelését személyesen igazgassa. Az au uztusi hullócsillagok Budapesten a kedvezőtlen időjárás miatt nem voltak nagy számmal észlelhetők. — Hazánkban Konkoly Miklós ógyallai magán csillagvizsgálójában figyelték meg sikerrel a tűneményt. Külföldről a következő értesítést kaptuk: Brüsszelben a legnagyobb intezítés éjjelen két megfigyelő óránként átlag 81 hullócsillagot jegyezett föl; Mecheln-ben 2 megfigyelő 4 óra alatt 304-et, Bordeauxban, valamint Franciaország északi részében borús volt az ég az egész idő alatt. Paduában 7 megfigyelő a 9—10-ke közti éjjelen 270, a 12—13-ika közti éjjelen pedig 9 észlelő 260 hullócsillagot számlált. Lussin-piccolóban (Istria), mint Brenner igazgató tudósít, kedvezőtlen volt az idő. Általában azonban a perseidák ez idén nagyobb számmal mutatkoztak, mint tavaly. Aug. 9-én néhány rendkívül fényes hullócsillagot láttak.

* **A ki az anyját lopta meg.** K a r s a y István 15 éves fiában is fölébredt az ördög s hogy pénzt szerezzen több méternyi vásznat lopott el anyjától s ennek elárúsítására agensre is akadt D o b o z y Sándor 12 éves fiu személyében, ki a pécsi sorra vitte a rábizott portékát s ott azt 60 krért eladta, bár 2—3 forintot is bátran megér; de minden ügyeskedése mellett is rajta vesztett, mit mutat az a körülmény, hogy ma d. e. már a II-ik ker. kapitányságnál állott a főbűnös anyával együtt, ki könyek között mondta el,

hogy fiának sem szó, sem ütés nem használ s ki a mint megtudta, hogy van ellene készülőben — megugrott. Az anya figyelmeztetve, az orgazda pedig keményen meg lett dorgálva a kapitányságnál.

* **Műkedvelő előadás.** Többször volt már alkalmunk megemlékezni és hirt adni arról a műkedvelő előadásról, a mely jövő hó 6-án fog táncmulatsággal egybekötve lefolyni a Margitfürdő disztermében. Most megkapjuk és közöljük az előadás színlapját és programját, a melyet a következőkben szösz szerint közlünk: Jótékony célú műkedvelő előadás, A Debreczenben felállítandó protestáns „Egyetem” javára a „Margit” fürdő disztermében 1896. évi szeptember hó 6-án vasarnap színe kerül: **Előszőr: Prólóg** Irta: **Borus Ferencz.** Személyek: Magyarország Geniusza... **Varga Jolán** k. a. Jótékonyág... **Saary Irma** k. a. Kesergő dalnok... **Csokonai V. Mihály** ur. Ezt követi a **Próba házasság.** Fővárosi életkép, dalokkal 3 felvonásban Irta: **Geó Károly.** Rendező: **Csokonai Vitéz Mihály** ur. Személyek: Szikora Márton 28 éves magánzó Balogh Kálmán ur. Rozália a felesége, 51 éves Alber Luiza k. a. Kanócz Gyuri örmester — Rozália rokona Simon Gyula ur. Birike testvere Rozália rokona Varga Etelka k. a. Czili néni, cseléd Szikoraéknál... **Varga Honka** k. a. Patona Bodog mészáros Rozália házában Borsy Gyula ur. Hajdu Bokor Berezi városi hivatalnok Csokonai Vitéz Mihály ur. Hajdu Bokor István szentesi gazda Hernády Pal ur. Zsuzsanna a felesége Varga Jolán k. Julesa kisasszony Saary Irma k. a. Rákóczy Alajos cselédszerző Borus Béla ur. Czira Klári kávémérő Saary Rózika kisasszony. Dada, kápiár, pinczér, levé hordó, cigányok. Történet 1 nap alatt. Az 1. és 2. felvonás Szikoraéknál, a 3. felvonás egy fogadóban. Idő: jelenkor. Végül: A jövő századból. Vig monológ. Irta **Csokonai Vitéz Mihály.** Történeti színhely Debreczen. Idő: 1980. — Kohányi Kohányi Adel városi első alpolgármester — Varga Etelka k. a. — Helyárak: I. rendű ülőhely 1 frt, II, rendű ülőhely 80 kr., III. rendű ülőhely 60 kr. állóhely 40 kr. Kezdeté fel 8 órakor. Péztárnyítás 6 órakor. A szindarabban előforduló dalokat a „Debreczeni zeneegylet” zenekara kíséri, mely a jótékony cél iránti tekintetből szíveségből működik közre. Felülfizetések köszönettel fogadtnak a hírlapilag nyugtáztatnak. — Etelekről és italok a fürdői vendéglős gondoskodik. — Az előadást zártkörű tánczvigalom követi **Kis Gyula** zenekarának közreműködése mellett, melyre a férfiak által külön jelvény váltandó. A mélyen tisztelt közönség b. pártfogását kéri. A műkedvelő előadás rendező bizottsága.

* **Szocialisták a nagyvárad katonák között.** Többször tapasztaltak már, hogy a Hódmezővásárhelyről besorozott újonczok között sok a szocialista, a kik aztán a hadseregben azon vannak, hogy elveiket megismertessék és terjesszék. Az ideai sorozás alkalmával a rendesnél is többen váltak be szocialisták, mire a városi hatóság, — mint Vásárhelyről írják — elhatározta, hogy nyilvántartja őket. Az idén 30 embert jegyeztek be. Erről értesítették a katonai parancsnokságot, amely már intézkedett is a szocialista újonczok elhelyezésére vonatkozólag és elrendelte, hogy kiserjék őket állandó figyelemmel, hogy elveiket ne terjesszhessék a katonák között. A 30 szocialista katonát a következőleg osztják szét: a nagybecskerekéi 29-ik, az aradi 33-ik, a nagyvárad 37-ik, a debreczeni 39-ik, a fehértemplomi 83-ik, a temesvári 61-ik gyalog, valamint a 3-ik aradi és 15 ik debreczeni huszárezredkehez.

* **Kettős gyilkosság.** Egész Repszeg vidékét izgatottsággal tartja az a borzalmas bűntény, melynek — mint tudósítónk jelenté — tegnap jöttek a nyomára. — Kis Keresztély ottani jómódu gazdálkodót és nejét verükben fekve, holtan találták meg hálószobájukban. A gyilkosok iszonyuan megcsönki-

tották mindkettőjüket. A csendőrök a szomszédok vezették nyomra, a kiknek feltűnt, hogy a máskor korán kelő házaspár még délutánban sem mutatkozott. A vizsgálat — melyet a borosjenői főszolgabíró a csendőrséggel együttesen vezet — az egyik tettesnek már a nyomában van. Erős a gyanu ugyanis, hogy Kiséket a férj testvéröccsége gyilkolta meg. Remegényekbe illő sötét családi dráma képezi a szörnyű bűntény hátterét, melyről mára ígért kimerítő tudósítást levelezőnk, miután — a nyomozás érdekében — a részleteket egyelőre még nagy titokban tartják.

* **Kinizsi Pál emléke a Mátyás-templomban.** Kinizsi Pálnak, Mátyás király legendaszörű hadvezérének a budavári Mátyás-templomnál szobrot akarnak állítani. A templom a rendes talaja alatt fekszik, a miből az a monda keletkezett, hogy mikor Mátyás király korában a toronytetőjébe a keresztörzsöt föltették, Kinizsi Pál akkorát ütött rá, hogy a templom azonnal öt lányi mélyre süllyedt a talajba. A három méternyi magas bronzszobrot a torony mellett lévő ugynevezett lépcsőtorony tetőjébe állítják. Óraművel akarták egybekötöni úgy, hogy minden óraütést sarkantyukkal bokázta volna ki a szobor. A terv azonban meghiusult, a mi éppenséggel nem sajnálatos dolog, mert egy pengő sarkantyukkal bokázó szobor mindenesetre komikus és naiv dolog lett volna.

* **Író és művészeti tulajdon.** Berlinből írják: Az irodalmi tulajdon védelmére alakult nemzetközi szövetkezet kongresszusa kimondotta, hogy: a hírlapi cikkek szerzői joga ugyanabban az utalomba részesítendő, mint más irodalmi munkálatok szerzői joga. Fentartatnak a hírlapok politikai cikkei, a melyekre nézve a jövő évben Monacóban tartandó kongresszus fog határozni.

* **Királyi muzeum Budán.** Politikai körökben érdekes eszme merült föl — mint a H-k írja — abból az alkomból, hogy Miklós orosz czár Rákóczi György kardját a magyar nemzeti muzeumnak ajándékozta. A régi magyar dicsőség emlékei, fegyverek, kardok és egyéb emléktárgyak a bécsi császári muzeumban vannak Magyar ember a kiállításon kívül, ahol egy részük ki van állítva, csak úgy láthatja a nemzeti ereklyéket, ha értük Bécsbe utazik. — Mivel pedig ezek a történelmi kincsek nem annyira az osztrák császár, mint inkább a magyar király tulajdonai, arról van szó, hogy ezeket a magyar ereklyéket a bécsi császári muzeumból kivegyék és a budai várban őrzik, esetleg az új királyi palotában létesítendő muzeumban. A budavári palotában ez idő szerint különben sincs magyar történelmi emlék, művészeti alkotás is vajmi kevés s így a magyar királyi udvartartás szempontjából is célszerű lenne a magyar emlékeknek a budai várban való elhelyezése.

* **Jól megfelelt.** Altiszt (a legénységi iskolában): Kovács! Te a löporonynál állsz őrségen s a torony a levegőbe repül. Te azonban csodás véletlen folytán sértetlen maradsz. Mit csinál azután?

Kovács (hosszas gondolkodás után): Riadó lövéssel jelt adok!

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piac.

aug. 28.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli sulyban 45 krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilogra sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 53-54 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg. — sulyban 54—55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 45—46 krig. Közép pként 220—180 klg. felüli sulyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 kil felüli sulyban 48—49 krig. Közép pként 220—260 klg terjedő sulyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 44—45 krig.

Sertés létszám 1896 aug. 26. napján volt kész

etben 3335 drb. 1896. aug. hó 27-ik napján felhajtott — drb. 1896 aug. 27-ik napján elszállított 5 db. 1896. évi augusztus hó 28-ik napjára marad készletben 3330 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

CSARNOK

Mese a női hűségéről.

A »Debreczen« számára

Irta: **Rostkovitz Arthur.**

(Folytatás.)

IV.

Eleinte persze föl nem tettem; azt hittem, hogy majd csak elmúlik magától. Bezzeg most nem veszem olyan könnyen, mert ismerem az élet becsét, mely az egészségben nyilvánul leginkább. A mit én tettem, az nem nevezhető másnak, mint öngyilkossági kísérletnek, mely szerencsémre talán nem sikerült. Gyűlölöm a fiatal öngyilkosokat, mert nem tudni, hogy mit visznek a sirjukba azon kínosból, melyből az emberi tudományok kommunizmusából kifolyólag mindenki részt követelhetett volna magának. És ime, én is öngyilkos akartam lenni anélkül, hogy fegyvert emeltem volna magam ellen.

Milyen könnyelműség!

De most már élni akarok; egészségesen, vidáman akarom elhagyni ezt az üres négy falat, melyek közt annyi fájdalmas sóhajlás, annyi kínos jajgatás hangzott el.

Első utam lesz innen a kis postatiszt menyasszonyához, ki az én regényemnek hősnője lett.

Egy koporsónál hozott bennünket össze a véletlenség; egy koporsónál, melynek tulajdonosa a vőlegénye volt neki. Mennyi vágy, mily nagy szerelem lakott abban a hűgő mellkasban, s most mindez megfér négy szál deszka közt.

De nem formál-e jogot a halott az élőhöz, kit hozzá csak a szájalom kötött? Nem, mert a hűség csak a sirig tart, tovább nem. A halottnak semmi köze nincs az élőhöz, ki nem azért maradt vissza, hogy az emléken kívül is hű maradjon halottjához.

A női hűség manapság még a sirig sem tart, s néha csak az első kedvező alkalomig, míg a nő azt, kinek hűséget fogadott, kijátszhatja megcsalhatja.

Ez a divat járja különben manapság. Természetes következménye ez a társadalmi ferdeségeknak. A fiatalság lepke módra száll virágról-viragra, hiszen olyan sok van. Mikor már lehullatja szárnyáról a himpört, vagyis, hogy prózáisan mondjuk, elhullajtja a haját és fogait, egy virágot szemel ki magának, hová még elviszi szárnya, s — megházasodik.

Most jön a sors igazságos boszúja. Ugy megcsalja őt is a felesége, mint a hogy ő csalt meg egyszer másokat asszonyaikkal.

Szarvakat kap. Nemelyik belenyugszik helyzetébe és viseli türelmesen, mások azonban dühöngenek. És ez annál rosszabb rájuk nézve, mert vigjátéki alakokká lesznek, kiken nagyokat kaczagnak az emberek.

Semmi sem faj úgy az ilyeneknek, mint a világ gunya. Még a helyzetükbe is bele törődnek valahogy, de a gunykacaj elviselhetetlen.

Ez a bűnhődés a fiatalkori bűnökért, a tiltott csókokért, az édes pástörörákért, melynek mézet ugyancsak élvezték.

Női hűség? Hát van-e olyan?

Bizony-bizony csak a regényekben található fel; a költők tuczatszámra faragják róla dicső verseiket anélkül, hogy ismernek azt.

De mégis, mintha az én regényhősnőm kivételt képezne! Ő nem olyan, mint a többi. Ő feláldozza magát, tűr, szenved békén, hallgatólag, de könyeit elrejt. Ha a felesége lett volna a kis postatisztnek, végigszenvedte volna a mellbeteg ember mellett az egész életet; szóltalanul tűrte volna feltékenykedését, szidalmait azon tudatban, hogy ártatlan.

Aldozata lett volna egy beteg ember szerelmének, de hű maradt volna hozzá a sirig, mint a hogy arra az arczképre írta.

Megérdemli, hogy boldog, végtelenül boldog legyen. Bárha egészséges volnék már! sóhajtozom elkeseredetten. En azzá teszem ezt a nemeslelkű, kedves leányt, ki a mai sivar életben kivétel tudott lenni, egész életemen keresztül nem fogok más czélt ismerni, mint ezt, hogy vidámnak, meglegedettnek, boldognak lássam őt. (Vége köv.)

Nyilttér.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, ugy ezen viz, valamint egyéb savany vizek használata után:

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Rendszeresen (de thermis, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad díszségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. (Losehner udvari tanácsos monografiája Giesshübler Pnaelteinről.)

Tanulóknak!

Jutányos ár mellett

koszt

esetleg teljes ellátás kapható és havi abonnomák elfogadtatnak a „Szarvas“ vendéglőben Kis-várad-utca az „Európá“-val szemben.

930/1896. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak végzése folytán közhírré tétetik, — miszerint Neumann Sámuel h.-szoboszlói lakos részére Somogy Imre debreczeni lakostól 427 frt tőke, ennek 1896. évi márczius hó 20. napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 92 forint 15 kr. perköltség erejéig 1896. évi június hó 19-én bírólilag lefoglalt és 380 frt 50 kr-ra becsült malombeli fölszerelvények, kocsik és egy varrógépből álló ingóságok 1896. évi augusztus hó 31-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és alperesnek a Dohánygyár melletti gőzmalmában a Debreczeoi faáru raktár szövetkezet, mint első foglaltó 350 frt tőkekövetelését és járuléka; továbbá a Takaré- és Hitelintézet 5000 forint tőke követelése és járuléka; nézve egyidejűleg megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fogadják adatni.

Debreczen, 1896. évi augusztus hó 10.

Török Péter
bir. kiküldött.

Honi ipar.

A női szépség

kecsességét és eleganciáját nagyban emeli a jó fűző, különösen, — ha oly kitünő gyárból való mint

GOLDSTEIN KAROLIN

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett,

a hol bécsi, párisi gummi- és sport

ugyszintén dajkafűző, alkalmi-fűző gummi-részekkel valamint nyári és hasfűző

vállfűző (gradehalter) mérték után készíttetnek.

Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen olcsó árban kaphatók.

Megrendelések mérték után 6 óra alatt elkészíttetnek.

Első magyar orvosiilag elismert mű mell-fűző-gyár.

Raktáron fűző 40 krtól kezdve.

Bolt bérbeadás.

A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági szakkbizottságának 553—1896. számú határozata alapján ezennel közhírré teszem, hogy a kistemplom mellett levő piacz-utcai lelkészlak alatti jelenleg Tóth Kálmán és Beke László urnak bérletében álló, s a piacz-utczára nyíló bolthelyiségek a f. 1896. évi szeptember hó 23-án délután 3 órakor az egyházi hivatal nagy tanácstermében megtartandó nyilvános árverés útján bérbe fognak adátni.

Az árverési feltételek a debreczeni ev. ref. egyház jegyzői irodájában és Kovács József egyházi ügyvéd urnál (Nagy Hatvan u.) megtekinthetők.

Zárt ajánlatok az árverési feltételeknek megfelelő bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéséig Kovács József ügyvéd urnál vagy aláírott biz. elnöknel szintén benyújthatók s az árverés végeztével fölbontatván figyelembe fognak vétetni; a zárt ajánlatban azonban annak a kijelentésnek, hogy ajánlatot tevő az árverési feltételeket ismeri és azokat mindenképpen elfogadja: benne kell foglaltatnia.

Az árverés illetve zárt ajánlatok eredménye s a tett ígéretek el — vagy el nem fogadása fölött az egyház gazdasági szakkbizottsága fog határozni.

Kelt Debreczenben 1896. aug. 26-án.

Szilágyi Imre

a debreczeni ev. ref. egyház gazdasági szakkbizottságának h. elnöke.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5%-kal rendezi gyorsan és discret minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

B u d a p e s t, Gyár-utca 19.

ELSŐ DEBRECZENI
paplan-gyár
Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint
gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Haszonbérbeadás.

A debreczeni ev. ref. egyház kezelése alatt álló **árvtartó** alaphoz tartozó, ugyrevezett **tábla** ház után eső ondódi 21 hold és 750 □ öl szántó föld:

A debreczeni ev. ref. egyh. G. sz. b. 541. sz. végzése folytán, az 1896. évi október hó 1-től 6 egymásután következő évre i. é. augusztus hó 31-én d. u. 3 órákor az ev. ref. egyház tanács termében tartandó nyilvános árverésen **haszonbérbe adatik**, melyre az árverelni kívánók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az árverési feltételek az ev. ref. egyház jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1896. augusztus 22.

Otrokocsi Végh János,
a debr. ev. ref. egyház algonduka.

Minden
sebesülésnél

„Wiener Cosmet. Oel“

(bécsi cosmeticus olaj)

megbeesülhetetlen szolgálatot tesz ház, család, iparnál és utazások. Úvegcsékben á 1 és 2 koronára. Kapható Dr. Rothschild Vilmos gyógyszerárjában. Prospectus ingyen.

Feltűnést kelt

a Rix A.
meglehető hatásu

Eredeti Pompadour pastája

bámulatos biztosan hat felpattogzott bőr viszketeg és vörösségnél, a bőr vakító fehér és kifogástalan tiszta a bőr bárszopuha és ifju frisslesz. Öreg hölgyek és újak, kik naponta Pompadour-pastát használnak, hódítanak gyönyörű szőp fehér acszinuk miatt. Szeplo, májfolt, pattanás bőrküteg, a kézen vagy arczon mindenféle tisztálanság jótállás mellett 14 nap alatt eltűnik és ha e szer nem hat, a pénz visszaadatik; mindenki kísérje meg használat által. Rendes bőrápolás nem hiúság, hanem a körülmények parancsa. Egy tégely 1 frt 50. Pompadour-tej Poudre helyet használva, maradó, világhírű frt 1.50. Pompadour-szappan durva kezeknek 3 drb egy cartonban 80 kr. Pompadour-Poudre frt 1.25.

A Dr. Rix-féle szerek vezérszéküldése: Wilhelm Rix-Witvo Söhne, WIEN, II. Praterstrasse 16. 1. em. (Rix-udvar) és a gyógyszerüzeknél.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80—100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására, kitünő hatásu az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára **felülmulja az összes szuperfoszfátokat.**

A citrátban oldható foszforsav tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netán hiányzó mennyiséget **megtérítünk**. — Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője
a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körut 34. szám.

„ISTVÁN“ GÖZMALOM LISZT

gyártmányainak raktára.

UJ CZÉG.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Rosenthál Dániel urnak régen fennállott

fűszer- és liszt üzletét

átvettük s azt

ROSENTHÁL DÁNIEL és FIAI

törvényszékieleg bejegyzett czégünk alatt fogjuk tovább folytatni.

FÜSZER-, LISZT-, CSEMEGE-

és gyarmatáru üzletünket

tetemesen megnagyobbítottuk s a kor kívánalmainak megfelelőleg úgy rendeztük be, hogy

nagyban és kicsinyben

mindenkor **a legmérsékeltebb árszámítás** mellett szolgálhassunk. Főbb czikkeink:

Czukor, Kávé, Rizs, Petroleum,

császárölaj, thea, rum, thea-sütemény, francia és magyar Coghpa, pezsgő, peccsenye és asztali borok, valamint

minden fűszerárut

csakis elsőrendű czégektől szerezzük be, és tartjuk folyton friss minőségben raktáron.

A n. é. közönségnek a régi czég ránt tanusított pártfogását kérjük az új czégre átruházni azon ígéretünk ellenében, — hogy m. t. vevőink megelégedését úgy ár, mint az áru tekintetében kiérdemelni fogykezezeünk leend.

Tisztelettel

Rosenthál Dániel és Fiai,

Kenyérpiacz- és Csapó-utca sarkán.

Naponta friss élesztő.